

**Іван
Нечуй-
Левицький
1838-1918**

Іван Нечуй-Левицький - Хто Це?

- ▶ Письменник, драматург, критик, публіцист, етнограф, історик, фольклорист, мовознавець, педагог, новатор, гуморист, сатирик
- ▶ Іван Семенович Левицький (літературний псевдонім — Нечуй) народився 25 листопада 1838 року в Стеблеві, в сім'ї сільського священника.
- ▶ Батько його був освіченою людиною прогресивних поглядів, мав велику домашню книгозбірню і на власні кошти влаштував школу для селян, в якій його син і навчився читати й писати.
- ▶ На сьомому році життя хлопця віддали в науку до дядька, який вчителював у духовному училищі при Богуславському монастирі. Там опанував латинську, грецьку та церковнослов'янську мови.
- ▶ Незважаючи на сувору дисципліну, покарання й схоластичні методи викладання, Левицький навчався успішно й після училища в чотирнадцятилітньому віці вступив до Київської духовної семінарії, де навчався з 1853 по 1859 рік. У семінарії захоплювався творами Т.Шевченка, О.Пушкіна та М.Гоголя.
- ▶ Закінчивши семінарію, І.Левицький рік хворів, а потім деякий час працював у Богуславському духовному училищі викладачем церковнослов'янської мови, арифметики та географії.
- ▶ 1861 року Левицький вступає до Київської духовної академії. Не задовольняючись рівнем освіти в академії, вдосконалює свої знання самотужки: вивчає французьку й німецьку мови, читає твори української та російської класики, європейських письменників Данте, Сервантеса, Лесажа та ін., цікавиться творами прогресивних філософів того часу.
- ▶ 1865 року І.Левицький закінчує академію із званням магістра, але відмовляється від духовної кар'єри й викладає російську мову, літературу, історію та географію в Полтавській духовній семінарії (1865—1866), в гімназіях Каліша (1866—1867) та Седлеця (1867—1872). Одночасно з педагогічною діяльністю І.Левицький починає писати.
- ▶ З 1873 року І.Левицький працює у Кишинівській чоловічій гімназії викладачем російської словесності, де очолює гурток прогресивно настроєних учителів, які на таємних зібраннях обговорювали гострі національні та соціальні проблеми.
- ▶ Суспільно-політичні погляди та естетичні смаки Нечуя-Левицького формувалися у 60—70-х роках, в умовах жорстокої реакції і національного гноблення, коли діяв Валуєвський циркуляр про заборону українського слова.
- ▶ 1885р. – виходить на пенсію, оселяється в Києві і до кінця життя займається виключно літературною працею.
- ▶ До кінця життя І.Левицький жив майже у злиднях, у маленькій квартирі на Пушкінській вулиці, лише влітку виїздив до родичів у село або в Білу Церкву.
- ▶ До останніх сил працював, щоб завершити літературні праці. Останні дні провів на Дегтярівці, у так званому "шпиталі для одиноких людей", де й помер без догляду 1918 року.

І. Нечуй-Левицький – Особливості Творчості

- ▶ Нечуй-Левицький вважається одним із найяскравіших представників **реалізму** в українській літературі.
- ▶ Принцип реалізму у статтях письменника є **поєднанням правдивості та естетичності, яке Нечуй вважає однією з рис українців.**
- ▶ Показував історію українського селянства за панщини, незнищенність народного потягу до волі.
- ▶ Зображував розорення села, роздуми про тих людей, які, повіривши в себе, можуть перемагти нездоланні перешкоди.
- ▶ Осмислював шляхи розвитку української літератури, відкидав вплив російської літератури на розвиток української літератури.
- ▶ Іван Нечуй-Левицький увійшов в історію української літератури як видатний майстер художньої прози, створивши ряд **високохудожніх соціально-побутових оповідань та повістей**, відобразивши в них тяжке життя українського народу другої половини ХІХ століття, показавши життя селянства й заробітчан, злиднями гнаних з рідних осель на фабрики та рибні промисли. І. Нечуй-Левицький увів в українську літературу нові теми й мотиви, змалював їх яскравими художніми засобами.

І. Нечуй-Левицький - Твори

- ▶ "Кайдашева Сім'я"
- ▶ "Микола Джеря"
- ▶ "Бурлачка"
- ▶ "Пропащі"
- ▶ "Хмари"
- ▶ "Маруся Богуславка"
- ▶ та багато інших.

Іван НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ

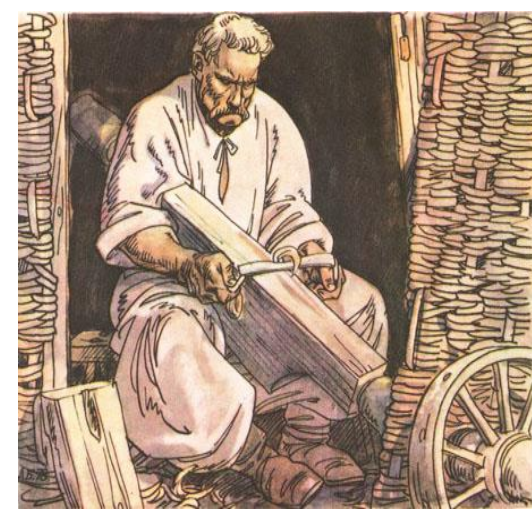
КАЙДАШЕВА СІМ'Я

"Кайдашева Сім'я"

- ▶ Соціально-побутова повість - художній твір, в якому картини родинного життя і побуту героїв зображені на фоні якихось соціальних подій чи зв'язані з певними суспільними обставинами і пояснюються ними.
- ▶ Головна думка повісті — показ буденних ситуацій, у яких відбувається змізеріння людської душі, зумовлене постійною залежністю людей від матеріальних нестатків. Духовна роз'єднаність зумовлена відсутністю прагнення зрозуміти один одного. Це отруює життя і батьків, і їхніх синів та невісток.

Кайдашева сім'я

I. Нечуй-Левицький - 10 Фактів про Життя і Творчість

1. Відомо, що письменник прокидався та лягав спати у визначену годину. Трапезував тільки вдома і також у визначений час і ніколи ніде не пив навіть чаю, бо то було не в призначену годину, і могло вибити його із колії.
2. Він був надзвичайно пунктуальним. Щодня, у визначений час, ішов гуляти одним і тим самим маршрутом: нагору до Володимирської, потім до фунікулера й назад Хрещатиком додому.
3. Завжди ходив з парасолькою.
4. Спати лягав рівно о десятій, навіть із власного ювілею пішов спати, не дослухавши вітальних промов. 1904-го року на ювілеї Нечуя-Левицького у "Континенталі", коли всі його вітали і виголошували промови, він о 10-ій вечора почав з усіма прощатися і пішов: "Уже десята година. Мені час спати, бо заслабну".
5. Ще відомий літератор ну дуже боявся застудитися, і, збираючись у поїздку, брав з собою пальто та шапку.
6. Іван Нечуй-Левицький зовсім не вживав спиртного. Дуже не любив суперечок: хворів по два тижні, після того як доводилося з кимось посваритися.
7. Ще автор був вельми категоричним щодо правопису: «Писати треба так, як люди говорять!». Дратувала його буква «і» та апостроф (писав сімя, а не – сім'я). Але найдужче письменник ненавидів букву «й», а саме в закінченні прикметників у місцевому відмінку і був за те, щоб писати – «на зелені траві», «у сиві шапці» і запевняв, що так говорить більша частина України.
8. Він самостійно вивчав німецьку й французьку мови, опанував латинську, грецьку та церковнослов'янську мови.
9. Сам Іван Нечуй-Левицький ніколи не був одружений, мав реноме відлюдника. Іван Семенович нікого собі не вподобав. "Не знайшов собі до смаку, - казав він. - Я, бачте, вдався собі естет і кмітливий. То зараз і прикмічу в панні щось неестетичне, і вже вона не моя".
10. Двадцять п'ять років віддав Нечуй-Левицький педагогічній праці. Він мав неабиякий вплив на молодь, пояснював учням, серед яких було чимало українців, що минуле народу не слід забувати.